

consideren que els postulats que presenten «són la continuació lògica dels enfocaments descriptius polisistèmics». El «gir cultural» va impregnar també la Traductologia i va obrir la porta als estudis postcoloniais, els estudis sobre traducció i gènere i a les reflexions sobre traduccions estrangeritzants i traduccions familiaritzants.

En el capítol vuitè s'expliquen els enfocaments cognitivistes, centrats a conèixer el procés que té lloc en la ment de qui tradueix. En el capítol novè s'hi presenten els enfocaments integradors i interdisciplinaris «que es caracteritzen per entendre la traducció i la disciplina com una suma d'enfocaments i teories».

Els autors dediquen les últimes pàgines a subratllar els punts febles de les teories de la traducció actuals. Si bé consideren que és complicat per a totes les disciplines joves trobar un camí que resulti prou productiu, els autors estan convençuts «que

perspectives per al jove investigador, un camp actual i interessant com pocs, i davant una disciplina que, de la mateixa manera que ha rebut influències, podrà influir tant en altres disciplines acadèmiques com en el món que ens envolta, que més que mai mostra símptomes inequívocs de necessitar imperiosament un diàleg constant, internacional i intercultural».

Per concloure, voldria remarcar que aquest llibre presenta tots els corrents dins de la Traductologia amb una visió tolerant i conciliadora, que deixa oberta la porta a treballs que vulguin repensar tot el que s'ha dit fins ara i a tornar-ho relacionar amb les disciplines afins al camp d'estudi.

Laura Santamaria

Universitat Autònoma de Barcelona
Facultat de Traducció i d'Interpretació

COLL-VINENT, Sílvia

G. K. Chesterton a Catalunya i altres estudis sobre una certa anglofilia (1916-1938)
Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2010, 241 p.

Al volum que ressenyem, Sílvia Coll-Vinent aplega, revisant-los per a l'ocasió, un seguit d'articles que ha anat publicant al llarg d'una quinzena d'anys i que parteixen del treball que menà a la lectura de la seva tesi doctoral, encara inèdita, a Oxford l'any 1996. El seu camp d'estudi és el de la recepció de la prosa anglesa, tant assagística o periodística com de ficció, a la Catalunya d'entreguerres.

La primera part del volum està integrada per set capítols sobre G. K. Chesterton, els escrits del qual tingueren un gran ressò a casa nostra durant els anys vint i trenta del segle passat, i que visità Barcelona el 1926 gràcies a la invitació del PEN Club de Catalunya. Els cinc capítols centrals tracten diferents aspectes de l'obra i la

figura de Chesterton i la repercussió que tingueren aquí, ja fos per mitjà de les traduccions que se'n feren o per les opinions que n'expressaren els crítics catalans. Se'n parla, així, de la visita de l'autor a Catalunya, de la seva defensa del franciscanisme, de les idees distributistes amb què s'oposà tant al capitalisme oligàrquic com al comunisme, del seu vessant de polemista i de l'activitat que Pau Romeva va dur a terme per difondre la seva obra. Aquests cinc capítols van precedits d'un altre d'inèdit en què Coll-Vinent fa una semblança general de Chesterton, i seguits d'un darrer capítol sobre la fortuna de la seva obra narrativa, que, tot i ser més recordada avui, al seu dia no va tenir un ressò tan gran a Catalunya, i per tant queda una mica en

segon pla al volum que ens ocupa. Aquest primer bloc del llibre es complementa amb diversos annexos amb textos i bibliografia que completen, i sovint il·luminen, el que s'ha dit al llarg dels estudis.

El segon bloc de capítols és més variat perquè, tot i moure's en el mateix àmbit d'estudi, ja no se centra en una sola figura de referència que els unifiqui, sinó en diversos temes: la recepció de certs autors en llengua anglesa —Joseph Conrad, George Meredith i Frank Swinnerton—, en la influència en la nostra literatura del concepte de *sympathy*, d'arrel anglesa —aquest estudi és inèdit—, i en facetes concretes d'alguns agents catalans que participaren al procés de traducció i recepció crítica: Maria Teresa Vernet, Maurici Serrahima i Rafael Tasis. Tres annexos amb textos francesos sobre el *roman anglais* i sengles llistes bibliogràfiques de narrativa en llengua anglesa traduïda a *El Matí* i a *Esplai*, d'una banda, i de traduccions de Rafael Tasis, de l'altra, complementen aquesta part.

Aquest breu sumari del conjunt de capítols pot fer pensar que ens trobem davant d'una obra miscel·lània, integrada per peces poc cohesionades. Aquest, però, no és el cas, ben probablement perquè tots els textos aplegats parteixen d'un mateix estudi de base. En primer lloc, l'àmbit que s'investiga està molt ben delimitat: el de la recepció a Catalunya durant el període d'entreguerres d'un seguit d'autors de referència —victorians, eduardians i *modernists*— que conformaven la cultura literària anglesa del moment. En segon lloc, l'autora té molt present que, si bé a la Catalunya de l'època hi havia qui sabia anglès i tenia un accés directe als textos originals —Josep Carner, Marià Manent o Pau Romeva, posem per cas—, la llengua de cultura per excel·lència era el francès, i que la majoria de discursos crítics que despertaren «una certa anglofília» en terres catalanes i propiciaren un nombre considerable de traduccions provenien de França. Així, doncs, tots els capítols, en major o menor mesura, despleguen una mirada, sempre atenta i minu-

ciosa, a tres bandes: Anglaterra —que forneix els autors i els textos de partida—, França —que canalitza, sovint condicionant-lo decisivament, el flux d'obres i idees— i Catalunya —que acull aquest flux per motius que no tenen a veure solament amb l'interès intrínsec d'obres i autors, sinó també amb les necessitats internes dels moviments culturals que s'hi desenvolupaven en aquell moment. No és pas per casualitat que al primer capítol de la segona part, «La mediació francesa i la traducció de Joseph Conrad», Coll-Vinent invoca la noció de mediació que Gideon Toury ha aplicat al camp dels estudis sobre traducció: al llarg del volum, aquesta noció li serveix per a analitzar tant el rastre de traduccions paral·leles en la versió catalana de textos anglesos —com la que Alfred Gallard féu de *Typhoon*, de Conrad— com el perquè de la traducció, a Catalunya, de l'obra d'un autor com George Meredith, relativament oblidat al seu país natal però reivindicat pels crítics de la *Nouvelle Revue Française*.

Potser el mèrit del llibre s'ha de valorar sospesant les dues limitacions que l'autora, amb tota l'honestedat del món, exposa al prefaci: que tot i que al títol apareix el mot «estudis» ens trobem més aviat davant del que s'hauria de denominar «aproximacions» a causa de la brevetat dels textos i la magnitud de l'àmbit que investiguen, i que el llibre és més una invitació a explorar un camp d'estudi relativament nou que no pas un intent d'esgotar-lo.

Quant a la segona objecció, caldria dir que no es pot demanar a cap obra ni a cap autor(a) que esgoti un camp d'estudi, sinó tan sols que sigui coherent amb els seus plantejaments i que tracti amb el rigor necessari el material que contempla. Evidentment, es podria haver pres en consideració més autors anglesos, més agents catalans, més mediadors francesos. Ara bé: quan Coll-Vinent selecciona un objecte d'estudi concret, l'analitza amb una riquesa de dades i una atenció al detall irreprouxables, i mentre llegim el capítol en qüestió no trobem a faltar-ne d'altres.

Quant a la primera objecció, que està estretament lligada amb la segona, cal dir que el format de capítols relativament breus i fins a cert punt independents té també els seus avantatges: el fet de concentrar la mirada en un sol objecte pot servir per a fer-la més penetrant. Això es fa evident en dos dels capítols més breus del volum: el dedicat a *Nocturne*, de Frank Swinnerton, i el titulat «Swinnerton, Joyce, i Paul Valéry, en l'obra de Maria Teresa Vernet». Atès que Maria Teresa Vernet fou la traductora de *Nocturne* al català, Coll-Vinent podria haver optat per fusionar els dos articles de partida en un sol text. Si se n'està, però, creiem que és perquè això l'obligaria a donar al text resultant una nova organització interna que difícilment podria continuar aplegant tota la riquesa de dades i punts de

vista que els dos textos contenen per separat: en aquest cas, la suma hauria estat menys que les parts per separat.

Això es podria dir també del llibre en conjunt: si hem de celebrar que els articles que integren *G. K. Chesterton a Catalunya i altres estudis sobre una certa anglofília (1916-1938)* s'hagin aplegat en aquest volum és perquè, junts, aquests assaigs tan fecunds i rics de detall però fins ara dispersos mostren el camp d'estudi amb una extensió i una profunditat molt més grans que abans.

Jordi Mas López

Universitat Autònoma de Barcelona
Facultat de Traducció i d'Interpretació

DÍAZ-CINTAS, Jorge; MATAMALA, Anna; NEVES, Josélia (eds.)

New Insights into Audiovisual Translation and Media Accessibility: Media for All 2
Amsterdam i Nova York: Rodopi, 2010, 310 p.

Des de finals de la dècada del 1990 fins a l'actualitat la traducció audiovisual (TAV) s'ha convertit en una de les branques més importants dels estudis de la traducció, fet que es reflecteix en les nombroses publicacions, congressos i estudis centrats en aquesta modalitat de traducció que cobreixen aspectes diversos com ara la subtitulació, el doblatge, les veus superposades, la traducció feta per aficionats i la subtitulació per reconeixement de parla, entre d'altres. Més recentment, des de la dècada del 2000, els estudiosos de la TAV han passat a analitzar també els reptes que planteja l'accessibilitat als mitjans de comunicació audiovisuals per a persones amb discapacitats sensorials, bo i ampliant el seu àmbit de recerca a àrees com la subtitulació per a sords, l'audiodescripció i la llengua de signes.

Cal destacar especialment la tasca que TransMedia, un grup de recerca internacio-

nal format per acadèmics i membres de la indústria de la traducció audiovisual de diferents països, ha dut a terme en els darrers anys en aquest àmbit. Des de l'any 2004 TransMedia ha organitzat quatre congressos internacionals, anomenats *Media for All*, que s'han convertit en el principal punt de trobada i discussió de tots aquells interessats en el món de la TAV i l'accessibilitat als mitjans. Els membres de TransMedia han publicat també diversos articles i monografies relacionades amb aquests dos grans temes. *New Insights into Audiovisual Translation and Media Accessibility* és la segona monografia de la serie *Media for All*, publicada per Rodopi i derivada dels congressos que porten el mateix nom. *New Insights into Audiovisual Translation and Media Accessibility: Media for All 2* recull articles seleccionats de les comunicacions presentades al congrés *Media for All II: Text on Air, Text on Screen*, que va